

Emperyalizm Sanatın Gücünü Fark Edince

İçeriği Yazan: [Ufuk KESİCİ](#) [1] Zaman: Pzt, 25/03/2013 - 14:53

Yazar Bloğuna Ekle: Yazarlar Bloğunda Görünmesin

Bir ara ayrı ayrı yazılarda yazdım. Demek etkili olmamış, ya da anlamamışlar... Şimdi toplayım o yazılardaki düşüncelerimi bir arada yazayım :

1. Emperyalizm "sanatın gücünü" (özelde şiirin) İkinci Savaş sonrası fark edince, kendi sanatını (gelişmiş ülke sanatı) bize "evrensel kültür" diye sundu. O kültürün temelinde ne yatıyordu, Hristiyan kültür temeli, yani Yunan-Latin kültürü.

Bizim sanatçılarımız (yani gelişmemiş ülke sanatçıları) emperyalizmin sunduğu bu kültüre balıklama atladı. Sözde, çağdaş/evrensel sanat eserleri yazacaklardı...

Konuları ne oldu, "yalnızlık / bunalım/ aşk /bir şehri terk etmek vs. İyi ama bu konular, gelişmiş (emperyalist) ülke sanatçılarının konuları veya bunalımlarıydı... Az gelişmiş ülke sanatçısı (yani bizimkiler) böyle bunalımları yaşamamış halkına bu konuları yazmaya başladı...

2. Emperyalizmin amacı da buydu zaten. Gelişmemiş ülke sanatçının halkıyla arasını açmak. Başardı da... Kendi geleneğinden kopmuş sanatçı, emperyalizm kültürüyle eserler vermeye başladı. Önce müzikte görüldü bu. "Arajman" denilen bir müzik türü ortaya çıktı. Başını Ajda Pekkan'ın çektiği bu "arajman" furyasında, yapılan emperyalizm sanatçısının yazdığı söylediği şarkılara Türkçe sözler yazmaktı. Yaptılar... Bizim emperyalizm hayranı "magazin basınımızca" da büyük sanatçı oldular... Cem Karaca, Barış Manço, Edip Akbayram, Selda vb sanatçılarımız buna direndiler... İyi de eserler verdiler.

Şiirde ise Garip Hareketi ile geleneksel şiirimizden kopuş başladı... Laf cambazlığı, bilmeceler, ŞİİR diye sunuldu. Ardından İkinci Yeni işi iyice azıttı... Ortaya ezberlenemez bir şiir çıktı... "Mektup şiir" diyorum buna ben... Üç dört sayfalık şiirler... Kafiye yok, redif yok, ahenk hiç yok.... Ne var? İlginç bilinçaltı benzetmeleri...Şiir ezberlenmiyor, benzetme ezberleniyordu artık...

Oysa toplumcu şair kuşağı, (başta Nazım Hikmet) bu emperyalist kültürden uzak, şiir geleneğimize dayanan şiirler yazıyorlardı da, bu nedenle hep hapisteydiler... Ömürlerinin yarısı hapislerde geçti...

Sorarım buradan Garip ve İkinci Yeni şiirlerine (yani emperyalist kültür şiirlerine) özenen de şiir yazanlara siz ne Garip akımından ne de İkinci Yeni şairlerinden birinin hapis yattığını okudunuz mu? Bu bile bu sanatçıları kimlerinin borusunu öttürdüğünü açıklar.

3. Bir de işin bireysel yönü var. Klasik şiirimizle boy ölçüşemeyeceğini anlayan Garip ve İkinci Yeni şairleri o şairleri aşmak yerine; onları reddetmekle kendilerini var etmek istediler. Yazdım ne der Melih Cevdet "Sizin klasikleriniz nelerdir?" diye soran Batılı bir sanatçıya (Sarte'e sanırım) : **"Bizim klasiklerimiz yoktur."**

Ne acı değil mi?

600 yıllık Divan, 1000 yıllık Halk şiiri geleneği olan bir toplumun sanatçısının bir Batılı sanatçı karşısında düştüğü durum, işte bu emperyalizmin zaferidir...

Şimdi şiir yazarlar da bunu yapıyor. İnönü Cumhuriyeti'nin öğrettiği (tek kelime eklememişler ki kendilerine) eğitim anlayışıyla Klasik şiirimiz "köhne / tu kaka" oluyor...

Başka çareleri de yok. Klasik şiirimizi aşamayacaklarından, abilerinin (Garip / İkinci Yeni) tuttuğu yolu deniyor, klasik şiiri reddediyorlar.

Kolaycı yol... "Aşamadığını reddet"....

Farkındalar mı bilmem, halkım da onları reddetmiştir... Son 20 yılda Türk Halk şiiri ve müziğinin yükselişini ben buna bağlıyorum...

Az şiirden anlayan biri varsa yazsın Allah aşkına: Şimdi "ŞİİR" diye yazılanların kaçının geleneksel Türk şiiri ile kan bağı var ? Burada yazılanları Fransızcaya çevirin, Fransız okuru "üçüncü sınıf" bir şair diye kendi şiiri sanar be bunları... Çünkü asılları "babaları" kendilerinde vardır...

Bir daha düşünün : "Neden Nazım dünyaca tanınan şair ?" Komünist olduğundan mı? Ne alâka? Şiiri bal gibi Türk şiir geleneğinden damıtılarak geldiği için. Dünya "aaa farklı şiir" dediği için...

Denemesi bedava, yürekli varsa çevirsin Fuzuli / Baki / Nedim / Necati şiirini okutsun dünyaya, bak yer yerinden oynamıyor mu şiir dünyasında...

Bu şiir "köhne" ha !

Özür de, sanırım, sizin yüreğiniz emperyalizm tarafından "köhneleştirilmiş" !!! Hadi size bol bol, üçüncü sınıf Fransız şairleri şiirleri yazmalar...

Var mı itiraz eden?

NOT : Bu yazıdan sonra bana, "Bu nasıl solcu olmak, Divan şiiri savunur mu bir solcu" diyecekler, baştan diyeyim : "Demek siz İnönü solcususunuz; asıl solcular savunmalı bu yazdıklarımı"... Bilmem anladınız mı; kültüründen koparılan halk, sömürge halktır... Buna yardımcı olan sanatçı da emperyalizm güdümünde sanatçıdır...

Ufuk KESİCİ

iletisim@politikadergisi.com [2]

Yorumlar

- [İç Siyasa](#) [3]
- [Kültür/Sanat](#) [4]
- [Toplumsal](#) [5]
- [Diğer](#) [6]

Kaynak URL (29/04/2024 - 07:05 tarihinde yazdırıldı):

<https://politikadergisi.com/okur-makale/emperyalizm-sanatin-gucunu-fark-edince>

Bağlantılar:

- [1] <https://politikadergisi.com/pd-uye/ufuk-kesici>
- [2] <mailto:iletisim@politikadergisi.com>
- [3] <https://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/ic-siyasa>
- [4] <https://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/kultursanat>
- [5] <https://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/toplumsal>
- [6] <https://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/diger>